Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2017. június 20.
(OR. en)

10500/17

ENV 634
AGRI 348
PECHE 261
FC 58
RECH 242

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2017. június 19.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	10348/17 ENV 620 AGRI 335 PECHE 253 FC 57 RECH 239
Tárgy:	Uniós cselekvési terv a természetért, az emberekért és a gazdaságért – A Tanács következtetései (2017. június 19.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az „Uniós cselekvési terv a természetért, az emberekért és a gazdaságért” témájában készült, a Tanács által a 2017. június 19-i 3550. ülésén elfogadott tanácsi következtetéseket.

MELLÉKLET

Uniós cselekvési terv a természetért, az emberekért és a gazdaságért

– A Tanács következtetései –

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA:

EMLÉKEZTETVE a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új, egyetemes fenntartható fejlesztési menetrendre, amelyet az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése a 2015. szeptember 25-én tartott 70. ülésszakán fogadott el, és KIEMELVE a „Jólét bolygónk felélése nélkül" című, a 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési program[1] (a hetedik környezetvédelmi cselekvési program) legfontosabb célkitűzéseit,

EMLÉKEZTETVE a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia félidős értékeléséről szóló 2015. december 16-i következtetéseire[2],

EMLÉKEZTETVE a „Tovább kell törekedni a Natura 2000 hálózat teljes potenciáljának kihasználására" című, 01/2017. sz. európai számvevőszéki különjelentésről szóló következtetéseire[3],

TUDATÁBAN annak, hogy miközben a világ legnagyobb népsűrűségű területeinek egy része Európában található, e földrész egyúttal rendkívül gazdag és változatos természeti örökséggel is rendelkezik, amely szerves és nélkülözhetetlen része Európa természeti, társadalmi, kulturális és gazdasági tőkéjének, és amelyet ennélfogva védelmezni és gondozni kell, és meg kell őrizni a természet, az emberek és a gazdaság számára,

---

[1] A 2013. november 20-i 1386/2013/EU határozat.
[2] 15389/15.
[3] 9645/17.

HANGSÚLYOZVA, hogy a természetvédelmi irányelvek[4] az európai természetvédelem alapvető építőkövei, amelyek e cél elérésében mindeddig nélkülözhetetlen szereppel bírtak, és MEGERŐSÍTVE, hogy az irányelvek fontos szerepet játszanak a Biológiai Sokféleség Egyezményhez kapcsolódó, a biológiai sokféleségre vonatkozó stratégiai terv (2011–2020), a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend és az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás céljainak megvalósításában, a biológiai sokféleségre vonatkozó aicsi célokat is beleértve,

TUDATÁBAN annak, hogy számos, a természetvédelmi irányelvek értelmében védett faj és élőhely védettségi helyzete az eddigi rengeteg erőfeszítés ellenére továbbra is súlyos nyomásnak van kitéve az olyan gazdasági ágazatokban folytatott fenntarthatatlan gyakorlatok következtében, mint a mezőgazdaság, az erdészet, a halászat és az infrastruktúra, továbbá az éghajlatváltozás és az idegenhonos inváziós fajok hatásai miatt,

HANGSÚLYOZVA, hogy a természetvédelmi irányelvek „célravezetőségi vizsgálatként" ismert átfogó értékeléséből – amelyet a Bizottság a jogalkotás minőségének javításával kapcsolatos vállalása keretében végez, a tagállamokkal és számos érdekelttel, többek között a polgárokkal is konzultálva – világossá vált, hogy bár a természetvédelmi irányelvek betöltik szerepüket az EU tágabb értelemben vett biodiverzitásra vonatkozó politikájának sarokköveként, az azonban, hogy elérjék céljukat és a bennük rejlő lehetőségek teljes mértékben megvalósuljanak, csakis úgy lehetséges, ha érdemi javulás következik be a végrehajtásukban[5],

MEGÁLLAPÍTVA, hogy a célravezetőségi vizsgálatból világossá vált, hogy jelentős hatékonyság-, illetve eredményességbeli hiányosságok tapasztalhatók a természetvédelmi irányelvek végrehajtásában, és további lépésekre van szükség: többek között partnerségi viszony keretében együtt kell dolgozni a különböző érdekelt közösségekkel mind a tagállamokon belül, mind Unió-szerte annak érdekében, hogy gyakorlati helyszíni eredmények szülessenek, fokozni kell a természetvédelmi célok más szakpolitikai területekbe való integrálását, növelni kell a szakmai ismeretanyagot és javítani kell az adatokhoz való hozzáférést, meg kell erősíteni a szabályok betartatását, és további erőforrásokat kell biztosítani,

---

[4] A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43/EGK irányelv (élőhelyvédelmi irányelv) (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.) és a vadon élő madarak védelméről szóló 2009/147/EK irányelv (madárvédelmi irányelv) (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

[5] 15671/16 - SWD(2016) 472 final (a Bizottság munkadokumentuma: Az uniós természetvédelmi jogszabályok (a madárvédelmi, illetve az élőhelyvédelmi irányelv) célravezetőségi vizsgálata).

TUDATÁBAN annak, hogy a célravezetőségi vizsgálat tanúsága szerint ott, ahol megfelelő léptékű célzott cselekvésre kerül sor, a fajok és élőhelyek védettségi helyzete – alkalmanként látványosan – javul,

KIEMELVE azt a tényt, hogy Európa természeti öröksége elválaszthatatlanul összefonódik egyrészt polgárai életminőségével, másrészt az európai gazdaság különböző ágazataival, valamint hogy a természeti környezet megóvásába és fenntartható használatába való beruházás lehetőségeket és értéket hordoz magában mind a természet, mind az emberek és a gazdaság szempontjából,

ÜDVÖZÖLVE a Natura 2000 Hálózat Európai Napjának megalapítását, melynek keretében minden év május 21-én Európa-szerte ismeretterjesztő és hálózatépítési tevékenységekre kerül majd sor;

1. ÜDVÖZLI a Bizottság közleményét[6] egy olyan cselekvési tervről, amely egyrészt elősegíti a természetvédelmi irányelvek végrehajtásának, illetve céljaik megvalósításának a javítását és előmozdítását, másrészt megerősíti a társadalmi-gazdasági célokkal való koherenciájukat, és a nemzeti, regionális és helyi hatóságokkal, az érdekeltekkel és a polgárokkal való aktív együttműködésre ösztönöz;

2. KIEMELI az érdekeltek nemzeti, regionális és helyi szinten való fokozottabb bevonásának fontosságát, tekintettel a természetvédelmi irányelvek hangsúlyos területi vonatkozásaira;

3. ÜDVÖZLI, hogy az uniós intézmények is részt tudnak vállalni a cselekvési terv megvalósításának a támogatásában, és közülük a Régiók Bizottsága különösen regionális és helyi szinten segítheti elő a tájékoztatást és a szerepvállalást;

4. a gazdasági, társadalmi, kulturális és regionális követelményeket az élőhelyvédelmi irányelvvel összhangban figyelembe véve ÚGY LÁTJA, hogy a cselekvési terv révén javulhat a természetvédelmi irányelvek gyakorlati végrehajtása, és a segítségével közelebb kerülhetünk az EU 2020-ig elérendő céljának megvalósításához, vagyis a biológiai sokféleség csökkenésének és az ökoszisztéma-szolgáltatások romlásának a megállításához és e folyamat visszafordításához[7], ami a természetnek, az embereknek és a gazdaságnak egyaránt előnyére fog válni Európában;

---

[6] 8643/17 – COM(2017) 198 final + ADD 1 – SWD (2017) 139 final.
[7] 9658/11 - COM(2011) 244 végleges.

5. NYUGTÁZZA, hogy a cselekvési terv négy kiemelt területe megfelel a célravezetőségi vizsgálatban foglalt megállapításoknak, és ezzel összefüggésben:

Az „A” kiemelt terület keretében: Hatékonyabb iránymutatás és az ismeretek bővítése, valamint a tágabb társadalmi-gazdasági célkitűzésekkel való jobb összhang biztosítása

6. a természetvédelmi irányelvekben rögzített természetvédelmi célkitűzések és követelmények veszélyeztetése nélkül, TUDATÁBAN van annak, hogy a végrehajtási megközelítéseknek a sajátos nemzeti körülmények figyelembevételében rejlő rugalmassága hozzájárul a természetvédelmi és a társadalmi-gazdasági tevékenységek közötti szükségtelen konfliktusok és problémák csökkentéséhez és fokozatos megszüntetéséhez, valamint az irányelvek mellékleteinek alkalmazásából eredő gyakorlati kihívások leküzdéséhez;

7. ÜDVÖZLI ezzel összefüggésben, hogy a Bizottság a tagállamokkal szoros együttműködésben aktívan előmozdítja majd azt, hogy az Unió összes hivatalos nyelvén világos iránymutatás és tájékoztatás álljon rendelkezésre a természetvédelmi irányelvek végrehajtásának támogatása céljából, valamint aktualizálja és továbbfejleszti azokat, beleértve azt is, hogy 2018-ig aktualizálja a fajvédelmi szabályokra vonatkozó iránymutatást tartalmazó dokumentumot és a fajvédelmi cselekvési tervet, gondoskodva egyúttal arról, hogy nagyobb legyen az összhang Európa tágabb társadalmi-gazdasági célkitűzései és a természetvédelmi politika között, valamint bevonva az érdekelteket, a szárazföldi és tengeri területek felhasználóit az intelligensebb, részvételen alapuló megközelítések feltérképezésébe;

8. ÜDVÖZLI a Bizottság azon kezdeményezését, amely egy olyan, az ökoszisztéma-szolgáltatások politikai döntéshozatalba való beépítésére vonatkozó iránymutatás kidolgozását célozza, amely teret enged az emberi jólétre gyakorolt potenciálisan pozitív hatások érvényesülésének, valamint egyúttal a fenntartható gazdasági növekedésnek és a társadalmi fejlődésnek is;

9. ÜDVÖZLI a Bizottság által létrehozandó támogatási mechanizmust, amelynek révén a tagállami hatóságok – a szubszidiaritási elv érvényesülésének veszélyeztetése nélkül – segítséget kapnak majd a természetvédelmi irányelvek engedélyezési eljárásokra vonatkozó követelményeinek alkalmazásával kapcsolatos legfőbb kihívások kezeléséhez, és ARRA BÁTORÍTJA a nemzeti, regionális és helyi hatóságokat, hogy teljes mértékben használják ki ezeket a lehetőségeket;

10. EGYETÉRT abban, hogy a természetvédelmi intézkedések, illetve végső soron a természetvédelmi irányelvek hatékonysága és eredményessége szempontjából kulcsfontosságú a hagyományos, gyakorlati és tudományos ismeretek megléte, illetve az ilyen adatokhoz és információkhoz való hozzáférés, valamint hogy ahhoz, hogy ezeken a területeken valóban javulás mutatkozzon, minden szinten folyamatos erőfeszítésekre van szükség, többek között az illetékes hatóságok általi hatékony és eredményes nyomonkövetés és megfelelő adatszolgáltatás, valamint a természetvédelmi irányelvek végrehajtásához szükséges ismeretekhez és információkhoz való nyilvános internetes hozzáférés terén;

A „B" kiemelt terület keretében: A politikai felelősségvállalás növelése és az irányelveknek való jobb megfelelés

11. az ökoszisztémák dinamikus jellegének figyelembevétele mellett azt is MEGÁLLAPÍTJA, hogy a Natura 2000 hálózat kiteljesítése és eredményes igazgatása, valamint a szükséges természetvédelmi intézkedések megállapítása és végrehajtása az összes terület vonatkozásában kulcsfontosságú az irányelv céljainak megvalósításához, és elsősorban a tagállamok feladata, ezért FELSZÓLÍTJA a nemzeti, regionális és helyi hatóságokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket ezeken a területeken;

12. MÉLTÁNYOLJA a Bizottság arra irányuló vállalását, hogy fokozottabban támogassa a tagállamokat e cél elérésében, és elismeri, hogy az érdekelt felek fogékonysága és együttműködése döntő szerepet játszik; ebben a tekintetben ELISMERI, hogy az érdekelt feleket tömörítő platformok pozitív szerepet játszanak a természetvédelmi irányelvekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok és gyakorlati megoldások terjesztésében;

13. HANGSÚLYOZZA, hogy politikai felelősséget kell vállalni a természetvédelmi irányelvek végrehajtásáért, és e felelősségvállalást fenn kell tartani, valamint javítani kell az irányelvek betartását, továbbá ÜDVÖZLI, hogy a Bizottság támogatja a releváns uniós irányelvek, rendeletek, programok és egyéb szakpolitikák közötti szinergiák javítását;

14. ÜDVÖZLI a Bizottság és a tagállamok között a környezetvédelmi politikák végrehajtásának új felülvizsgálati folyamata keretében folyó önkéntes és célzott kétoldalú párbeszédeket, amelyek célja a strukturális problémák kezelése, és ezáltal az egyes tagállamok szükségleteinek teljesítése, valamint az általuk szolgáltatott adatok figyelembevétele; ÚGY VÉLI, hogy a felülvizsgálati folyamat kiegészíti és nem sérti a jogszabályoknak való megfelelést;

15. HANGSÚLYOZZA a célzott biogeográfiai szintű megbeszélések fontosságát a strukturális és határokon átívelő kihívásokkal kapcsolatos tapasztalatok, szakismeretek és megoldások megosztása érdekében, valamint az ezen biogeográfiai régiókban folytatott tematikus megbeszélések fontosságát, továbbá hangsúlyozza, hogy fontos beruházni a kapacitásépítésbe, hogy javuljon a végrehajtás és tapasztalatokra lehessen szert tenni a fajok állományaival való határokon átnyúló gazdálkodással kapcsolatban; továbbá ÜDVÖZLI a menetrendek kidolgozását, ami a Natura 2000 biogeográfiai folyamat keretében az együttműködésen alapuló cselekvés egyik lehetséges eszköze;

16. HANGSÚLYOZZA, hogy a védett fajok és élőhelyek védettségi helyzetének javításához a tagállamok összehangolt fellépésére van szükség, különösen bizonyos olyan esetekben, mint a vándorló fajok helyzetének vizsgálata, továbbá MEGÁLLAPÍTJA, hogy a fajokra és élőhelyekre vonatkozó cselekvési tervek – más eszközök mellett – megfelelőek lehetnek ennek elérésére, és TÁMOGATJA ezeknek a releváns nemzetközi egyezményekkel és megállapodásokkal összhangban történő továbbfejlesztését és végrehajtását;

A „C" kiemelt terület keretében: A Natura 2000-be történő beruházások fokozása és az uniós finanszírozási eszközökkel való szinergiák javítása

17. ELISMERI, hogy a tőkehiány nagymértékben akadályozza azt, hogy a Natura 2000 hálózatban rejlő lehetőségeket teljes mértékben ki lehessen aknázni, továbbá jelentősen aláássa a természetvédelmi irányelvek eredményes végrehajtását, és ezért HANGSÚLYOZZA, hogy kiszámítható, megfelelő, rendszeres és célzott uniós finanszírozásra van szükség; ebben a tekintetben ÖSZTÖNZI a Bizottságot annak mérlegelésére, hogy miként lehetne jobban integrálni a természetvédelmet a meglévő uniós finanszírozási mechanizmusokba;

18. ELISMERI, hogy tovább kell javítani a természetbe való beruházások többéves pénzügyi tervezését, és tekintettel az élőhelyvédelmi irányelv 8. cikkére, EGYETÉRT azzal, hogy a következő programozási időszakra figyelemmel aktualizálni és javítani kell a priorizált intézkedési terveket, mindenekelőtt egy egyszerűsített sablondokumentum bevezetésével, szem előtt tartva a jelenlegi intézkedési tervek kapcsán leszűrt tanulságokat;

19. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot és a tagállamokat, hogy eredményesebben integrálják a Natura 2000-et és a tágabb értelemben vett biodiverzitást a közös mezőgazdasági politikába, a kohéziós politikába, a közös halászati politikába, az integrált tengerpolitikába, valamint a kutatási és innovációs politikába, és MEGÁLLAPÍTJA, hogy e szakpolitikák hozzájárulhatnak a természetvédelmi irányelvek céljainak eléréséhez;

20. ELISMERI a LIFE program stratégiailag fontos szerepét, és ÜDVÖZLI a Bizottság azon javaslatát, hogy a jelenlegi LIFE pénzügyi keret érvényességi ideje alatt növeljék a természetre és a biodiverzitásra szánt finanszírozást, ami lehetővé tenné a Natura 2000-be és más zöld infrastruktúrákba való fokozottabb mértékű beruházást;

21. HANGSÚLYOZZA, hogy a közös agrárpolitika (KAP) keretében az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap különösen fontos szerepet játszik, és ÜDVÖZLI, hogy a Bizottság a tervei szerint – arányos kontroll- és ellenőrzési követelmények figyelembevételével, valamint a környezetvédelmi eredmények elérésére vonatkozó cél teljesülésének megvizsgálásával – 2019-ig értékeli a KAP-nak a biológiai sokféleségre gyakorolt hatását azért, hogy továbbfejlessze a Natura 2000, valamint más nagy értékkel bíró természeti területek igényeihez igazított rendszereket, többek között eredmény- és értékalapú kifizetési megközelítések, valamint a mezőgazdasági termelők mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatások keretében történő képzése révén;

22. KIEMELI, hogy aktualizálni kell a természetvédelmi irányelvek végrehajtásával kapcsolatos igények felmérését, értékelni kell a biodiverzitás védelmére – többek közt a Natura 2000 céljaira – elkülönített pénzügyi források tényleges felhasználását, biztosítandó e források tényleges felhasználását a jelenlegi többéves pénzügyi keret során, továbbá MEGISMÉTLI a Bizottsághoz intézett azon kérését, hogy elemezze a biodiverzitással kapcsolatos finanszírozásra vonatkozó integrált megközelítés hatékonyságát[8];

[8] 15389/15 – A biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia félidős értékelése – A Tanács következtetései, 13. pont.

23. EMLÉKEZTET az Európai Számvevőszék különjelentéséről szóló következtetéseire, amelyekben elismeri, hogy a Natura 2000 sajátos célkitűzéseihez jobban igazodó finanszírozási rendszerekre van szükség, és amelyekben egyetértett azzal az ajánlással, hogy a Bizottság állapítson meg horizontális Natura 2000-mutatókat valamennyi kapcsolódó uniós alapra nézve a következő programozási időszakra, és HANGSÚLYOZZA, hogy a tagállamoknak mutatókat és célszámokat kell alkalmazniuk a Natura 2000 hálózat szempontjából releváns alapok tekintetében, és lehetővé kell tenniük, hogy pontosabban nyomon lehessen követni a Natura 2000-hez kapcsolódó finanszírozás által generált eredményeket;

24. KIEMELI, hogy fontos ösztönözni a természetbe való magánberuházásokat, és NYUGTÁZZA a Természetitőke-finanszírozási Eszköz keretében a biodiverzitással kapcsolatos projektekhez nyújtott támogatást, valamint az olyan kísérleti projektek kidolgozását, amelyek célja a magántulajdonú területek ápolásának előmozdítása és a pénzügyi szektor fokozottabb bevonása;

25. ÜDVÖZLI a zöld infrastruktúrák stratégiai létrehozását támogató iránymutatások kidolgozását, amelyek hozzájárulnak a természetvédelmi irányelvek céljaihoz, különösen azáltal, hogy javítják a Natura 2000 folytonosságát a határokon átnyúló helyzetekben; és e tekintetben MEGISMÉTLI azon felhívását, hogy a Bizottság terjesszen elő a zöld infrastruktúrák transzeurópai hálózatára vonatkozó javaslatot (TEN-G)[9];

26. A „D” kiemelt terület keretében: Hatékonyabb kommunikáció és figyelemfelkeltés, az állampolgárok, az érdekelt felek és a közösségek bevonása

27. TISZTÁBAN VAN azzal, hogy a cselekvési terv sikere végső soron az európai polgároknak és az összes többi érdekeltnek, köztük a földtulajdonosoknak, a téma iránti fogékonyságától és szerepvállalásától függ, valamint attól, hogy sikerül-e szorosabbra fűzni a természeti és a kulturális örökség közötti kapcsolatokat, ezért TÁMOGATJA a cselekvési terv azon célkitűzését, hogy minden szinten – de különösen helyi szinten és a fiataloknak az Európai Szolidaritási Testületben való részvételével – meg kell erősíteni és elő kell mozdítani az ez irányú szerepvállalást;

[9] 15389/15 – A biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia félidős értékelése – A Tanács következtetései, 30. pont.

28. LESZÖGEZI, hogy a természetvédelmi irányelvek végrehajtása a tagállamok feladata, és arra ÖSZTÖNZI a Bizottságot, a nemzeti, a regionális és a helyi hatóságokat, hogy mozdítsák elő és hajtsák végre a cselekvési tervet, hogy a tagállamok támaszkodhassanak arra a természetvédelmi irányelvek célkitűzéseinek megvalósítása során;

29. TUDATÁBAN VAN annak, hogy a cselekvési terv megvalósításához rendelkezésre álló idő rövid, ezért NYOMATÉKOSAN KÉRI a Bizottságot, hogy a tagállamokkal és az uniós intézményekkel – különösen a Régiók Bizottságával, az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel – és minden más érintett érdekelt féllel is szorosan együttműködve kísérje figyelemmel a cselekvési tervben felvázolt tizenöt intézkedés megvalósítását.